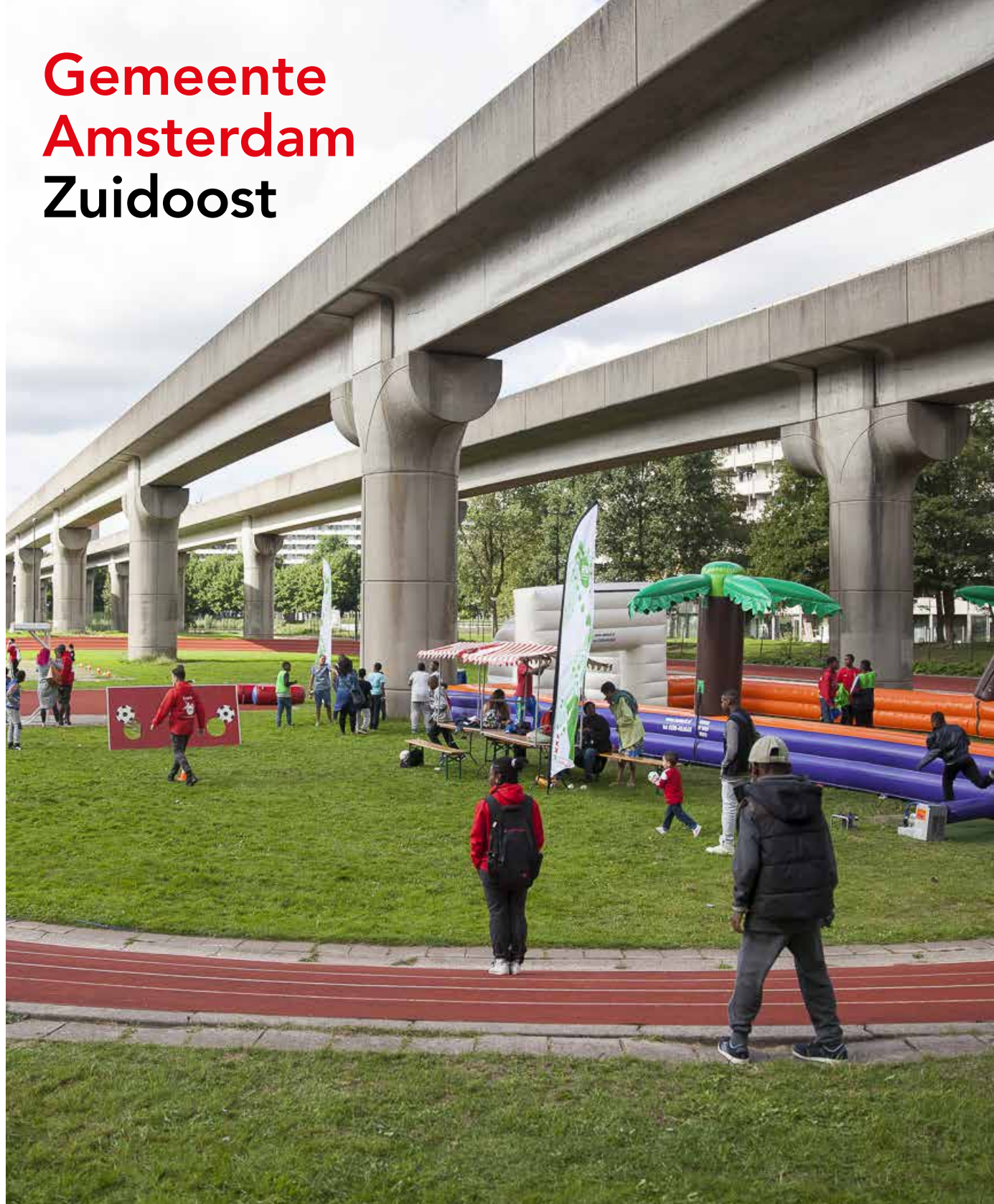

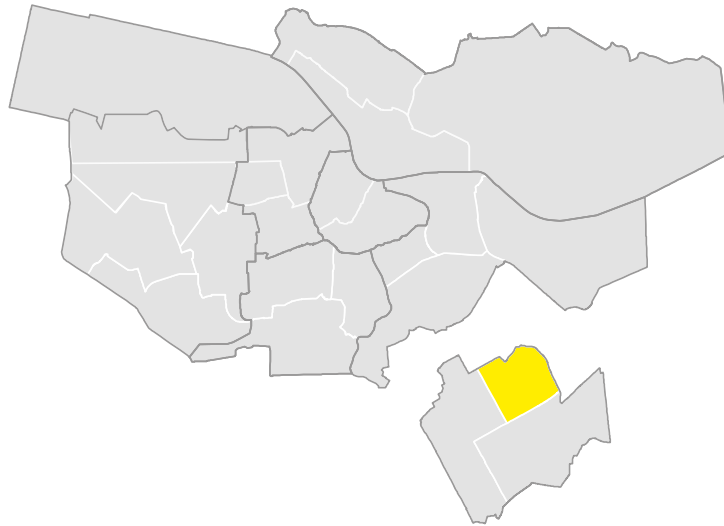
**Gemeente
Amsterdam
Zuidoost**

**Gebiedsplan 2018
Bijlmer Oost**

In dit gebiedsplan leest u wat de belangrijkste onderwerpen zijn in gebied Bijlmer Oost en wat de gemeente samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in 2018 gaat doen.

Inhoud

Inleiding	3
Prioriteit 1 Verbeteren economische positie en wijk economie	6
Prioriteit 2 Verminderen armoede en verbeteren zelfredzaamheid	9
Prioriteit 3 Vergroten ontwikkelings-kansen jeugd	13
Prioriteit 4 Bevorderen zorg en gezondheid	17
Prioriteit 5 Verbeteren woongenot en openbare ruimte	20
Prioriteit 6 Verbeteren leefbaarheid en veiligheid	23

Inleiding

Kenmerken en ontwikkelingen

Bijlmer Oost is een dynamische, jonge en multiculturele wijk. Het gebied heeft drie buurten, elk aangeduid met een letter: de E-, G- en K-buurt. Bijlmer Oost is groen, telt tien basisscholen en heeft veel voorzieningen. Zoals winkelcentrum Kameleon met een markt op dinsdag en winkelcentrum Ganzenpoort met een beroemde zaterdagmarkt. Metrostation Kraaiennest is uitgeroepen tot mooiste metrostation van Zuidoost.

Bij de vernieuwing van de Bijlmer maakten de meeste oorspronkelijke hoogbouwflats plaats voor laag- en nieuwbouw. Zes hoogbouwflats in Bijlmer Oost bleven bewaard en vormen samen het Bijlmermuseum. De sociaal-economische positie van de bewoners is hier relatief zwak. In andere delen van Bijlmer Oost, zoals de E-buurt en Geerdinkhof in de G-buurt, woont een sterke middenklasse. Hier staan ook grotere koopwoningen die aantrekkelijk zijn voor gezinnen. De bevolking van Bijlmer Oost is zeer divers van samenstelling en achtergrond. Bijna zeventig procent van de bewoners heeft een migratieachtergrond. Veel bewoners zijn van Surinaamse (34%), Ghanese (12%) en Antilliaanse (6%) herkomst. Ook wonen er relatief veel kinderen en jongeren, vooral in de E- en de K-buurt.

Ook in 2018 ligt de focus op gebieden waarvan uit de cijfers blijkt dat het met veel bewoners sociaal en maatschappelijk niet goed gaat. Vaak ervaren mensen in deze buurten ook problemen met schoon, heel en veilig. Voor Kortvoort en de flat Gravestein gaan we door met de integrale aanpak van zowel fysieke als sociale maatregelen die we in 2017 zijn gestart. Daarnaast besteden we in 2018 meer aandacht aan de bestrijding van eenzaamheid. Dat is hard nodig omdat inwoners van Bijlmer Oost zich relatief vaak ernstig eenzaam voelen met een grotere kans op gezondheidsproblemen tot gevolg.

Op 25 november 2018 is het vijftig jaar geleden dat de eerste bewoners in de Bijlmer de sleutel van hun nieuwe huis kregen. Vanaf 25 november 2017 tot en met 25 november 2018 vierden we dit jubileum met veel activiteiten en evenementen.

Totstandkoming van het gebiedsplan

Het gebiedsplan beschrijft de jaarlijkse uitvoering van de gebiedsagenda 2016-2019. Het gebiedsplan van 2018 is een vervolg van de acties die in 2017 in gang zijn gezet. Regulier werk van het stadsdeel maakt geen deel uit van het gebiedsplan; hier gaat het over: wat moet meer, minder of anders. Het gebiedsteam heeft de inbreng van alle partners in de wijk gebruikt: bewoners, ondernemers, politie, zorg- en welzijnsinstellingen en andere gemeentelijke afdelingen. Om maatwerk te kunnen leveren, hebben we het hele jaar door zelf gesprekken en bijeenkomsten georganiseerd en zijn we door anderen voor gesprekken uitgenodigd. Ook hebben we gebruik gemaakt van online informatiekanaalen, zoals die van buurtplatforms.

In samenwerking met stakeholders proberen we relevante partijen te betrekken en werken we aan lokale opgaven. Goede voorbeelden hiervan zijn de Kortvoortweek en de stakeholdersbijeenkomst met maatschappelijke organisaties. Bij de Kortvoortweek konden bewoners een kijkje nemen bij diverse organisaties, meedoen aan buurtactiviteiten en feedback geven op het aanbod.

Bij de stakeholdersbijeenkomst keken we in dialoogvorm naar de maatschappelijke opgaven in het gebied en hoe we daarbij meer kunnen samenwerken. Een ander voorbeeld is de participatie van, en samenwerking met bewoners bij de stedelijke vernieuwing in de K-buurt. De samenspraak en samenwerking met partners zetten wij in 2018 voort.

Samenvatting van het gebiedsplan

Bijlmer Oost is een dynamische, jonge en multiculturele buurt. Het gebied bestaat uit drie buurten, elk aangeduid met een letter: de E-, G- en K-buurt. Bij de vernieuwing van de Bijlmer hebben de meeste oorspronkelijke hoogbouwflats plaatsgemaakt voor laag- en nieuwbouw. Het woningaanbod in Bijlmer Oost is divers waardoor veel mensen er een geschikte woning kunnen vinden. De bevolking is zeer verschillend van samenstelling en achtergrond. Ook wonen er relatief veel kinderen en jongeren. Net als in 2017 ligt de focus in 2018 op gebieden waarvan uit de cijfers blijkt dat het met veel bewoners sociaal en maatschappelijk niet goed gaat. Speerpunten in alle gebieden zijn: een schone en veilige woonomgeving, meer werkgelegenheid en minder armoede. Ook focussen we op een gezonde leefstijl, een beter pedagogisch klimaat en meer maatschappelijke participatie van bewoners.

De overlast van grofvuil en zwerfvuil is een van de grootste ergernissen van de bewoners uit Bijlmer Oost. Via het programma Zuidoost Schoon voeren we tal van projecten uit om zwerfvuil tegen te gaan. We stimuleren bewoners ook om bij te dragen aan een veilige en leefbare buurt door hen te vragen mee te denken over oplossingen voor problemen.

In 2018 hebben we bijzondere aandacht voor de bestrijding van eenzaamheid in Bijlmer Oost. Veel bewoners willen meedoen aan de samenleving. Soms lukt dat niet, bijvoorbeeld door financiële problemen, armoede, werkloosheid, gebrek aan een netwerk, taalproblemen of een slechte gezondheid. Veel alleenstaanden voelen zich eenzaam, maar ook ouderen en mensen met een fysieke of psychische beperking. Zij lopen een groter risico op gezondheidsproblemen en daarmee op een lagere kwaliteit van leven. Het is voor velen een vicieuze cirkel. Voor bewoners die weinig contact hebben met andere mensen organiseren we activiteiten, zoals een gratis diner of ontbijt of een bewegingsactiviteit. Ook versterken we de basisvoorzieningen voor activering en participatie, en maatschappelijke dienstverlening in de wijk.

Bewoners van Bijlmer Oost zijn over het algemeen minder gezond dan de gemiddelde inwoner van Amsterdam. Daarom stimuleert Stadsdeel Zuidoost een actieve en gezonde leefstijl. Er is al veel reguliere inzet van de gemeente en het stadsdeel en die werpt zijn vruchten af. Om een gezond gewicht bij kinderen te stimuleren en overgewicht te bestrijden, voeren we projecten uit van het stedelijk programma Zo Blijven Wij Gezond. Dit is nodig omdat veel kinderen uit Bijlmer Oost overgewicht en een ongezonde leefstijl hebben.

Maar gezond opgroeien, begint al met aandacht voor jonge ouders. Wij versterken het pedagogische klimaat door ouders informatie en tips te geven over de ontwikkeling, opvoeding en gezondheid van hun kind. Vooral in de buurt Kortvoort en Gravestein stimuleren we ouders en buurtgenoten om samen de verantwoordelijkheid te nemen voor een sterker opgroei- en opvoedklimaat in de buurt.

Onze 1000 dagen aanpak is een preventief programma voor kinderen van -negen maanden tot twee jaar én hun ouders om de eerste duizend dagen van een kind zo gezond mogelijk te maken. In 2018 organiseren we minimaal twee dialogen en/of activiteiten in Bijlmer Oost voor zwangere vrouwen en hun partners en voor ouders met kinderen tot twee jaar. Lokale sleutelfiguren, actieve buurtbewoners en lokale zorgpartners doen hieraan mee. De focus ligt op het uitwisselen van informatie en bewustwording.

Ook ouderen moedigen we aan om er een gezonde(re) leefstijl op na te houden. We organiseren een opleiding voor recreatiesportleiders en stimuleren senioren om hieraan deel te nemen. Zo kunnen zij zelf sportactiviteiten voor leeftijdgenoten verzorgen in de buurt of bij sportverenigingen. In 2017 waren onze ervaringen met de inzet van (vrijwillige) recreatiesportleiders positief.

Een ander speerpunt is het versterken van de sociaal-economische positie van de bewoners. Meer mensen aan het werk krijgen, in loondienst of als ondernemer, is een belangrijke doelstelling. Belangrijk daarbij is een goede aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, extra ondersteuning voor bepaalde doelgroepen, een goede samenwerking met werkgevers en het ondersteunen van (startende) zelfstandigen. Een goede wijk economie is belangrijk voor de vitaliteit van de wijk. Het versterken van de winkelcentra en markten is een belangrijke prioriteit. Er zijn in 2018 verschillende subsidieregelingen waarvan ondernemersverenigingen gebruik kunnen maken. Bijvoorbeeld voor straatmanagement, ondernemersinitiatieven en gebiedsgerichte activiteiten.

In Bijlmer Oost ervaren mensen relatief weinig overlast van burens en andere mensen. De bewoners voelen zich gemiddeld tevreden over hun buurt. De tevredenheid is de afgelopen jaren sterk toegenomen. De veiligheid, gemeten aan de hand van de Veiligheidsindex, is in Bijlmer Oost gelijk aan die van Amsterdam als geheel (105). Toch voelen bewoners uit Bijlmer Oost zich vaker dan gemiddeld onveilig (113 versus 98 stedelijk). Ook is de jeugdcriminaliteit hoog. Daarom is het nodig om te blijven samenwerken met de veiligheidspartners, zoals politie en justitie. Op plekken waar mensen veel overlast ervaren (zoals in de buurten K-midden en G-buurt Noord) is handhaving en toezicht. Daarnaast zijn er op die plekken vaak ook andere maatregelen, zoals cameratoezicht of een alcoholverbod.

Prioriteit 1

Verbeteren economische positie en wijk economie

Een goede wijk economie is belangrijk voor de vitaliteit van de wijk. Bijlmer Oost heeft twee relatief nieuwe winkelcentra: Ganzenpoort en de Kameleon, elk met een eigen weekmarkt. Het versterken van de winkelcentra en markten is een belangrijke prioriteit.

Een ander speerpunt is het versterken van de sociaal-economische positie van de bewoners. De geregistreeerde werkloosheid in Bijlmer Oost is hoog: 18% versus 11,7% in Amsterdam. Ruim een kwart van de huishoudens heeft een laag inkomen. Onder hen zijn veel zzp'ers die op of onder het bestaansminimum leven. De sociaal-economische positie van bewoners is vooral ongunstig in Bijlmermuseum Noord en Zuid, Kortvoort en K-midden.

Meer mensen aan het werk krijgen, in loondienst of als ondernemer, is een belangrijke doelstelling. Belangrijk daarbij is een goede aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, extra ondersteuning voor bepaalde doelgroepen, een goede samenwerking met werkgevers en het ondersteunen van (startende) zelfstandigen. Het meerjarenprogramma Zuidoost aan de slag 2014-2018 biedt een integrale aanpak voor alle inwoners: zowel bijstandsgerechtigden als mensen met een uitkering van het UWV, niet-uitkeringsgerechtigden en positieverbeteraars. De hoofddoelstelling van het programma is het hebben van betaald werk.

Wat gaan we doen in 2018?

Maatregel 1.1: Versterken winkelcentra en markten

Een goede samenwerking tussen ondernemers geeft een winkelcentrum een flinke impuls. We moedigen de ondernemers van Ganzenpoort en de Kameleon aan zich verder te organiseren en samen te werken aan een goede sfeer in hun winkelcentrum. Er zijn in 2018 verschillende subsidieregelingen waarvan de ondernemersverenigingen gebruik kunnen maken, bijvoorbeeld voor straatmanagement, ondernemersinitiatieven en gebiedsgerichte activiteiten.

Voor de markten zijn plannen van aanpak gemaakt die we in 2018 verder uitwerken. De focus ligt op het aantrekken van nieuwe marktkoopliden, het experimenteren met themamarkten en het faciliteren van de winkelstraatcommissies bestaande uit bewoners, ondernemers en marktkoopliden. Deze commissie zorgt voor een betere verbinding tussen de buurt, de winkelcentra en de markten.

Activiteit 1.1.1: Ondernemersverenigingen versterken

We willen dat ondernemers zich organiseren en samen hun winkelcentrum versterken en promoten. Dat stimuleren we door subsidieregelingen voor ondernemersverenigingen onder de aandacht te brengen. We moedigen de verenigingen bijvoorbeeld aan gebruik te maken van de subsidieregeling Straatmanagement en een straatmanager in te huren. Een straatmanager ondersteunt ondernemers onder andere bij het organiseren van promotieacties.

Activiteit 1.1.2: Veilig ondernemen

Om de veiligheid en de leefbaarheid van de winkelcentra Ganzenpoort en de Kameleon te vergroten, gaan we door met het traject van het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). Hierbij werken we samen aan een schoon, heel en veilig winkelcentrum met de winkeliersverenigingen en eigenaren van Ganzenpoort en de Kameleon, de politie en de brandweer. Het doel is het in stand houden en/of uitbreiden van de vierde KVO-ster Ganzenpoort en de tweede KVO-ster Kameleon.

Activiteit 1.1.3: Instellen en faciliteren winkelcentrumcommissie

De winkelcentra Ganzenpoort en de Kameleon en de bijbehorende markten hebben elk een commissie van winkeliers, marktkoopliden en bewoners. Deze commissie zorgt voor een betere verbinding tussen de buurt, de winkelcentra en de markten.

Activiteit 1.1.4: Themamarkten

De markten Kraaiennest en Ganzenpoort experimenteren met tweejaarlijkse themamarkten die aansluiten bij de behoefte van de buurt. Bijvoorbeeld een kunstmarkt of een markt met producten die bewoners van Kraaiennest zelf hebben gemaakt. Voor Ganzenpoort is de ambitie om dit winkelgebied als Afro-Caribisch te 'branden'. De themamarkten in Ganzenpoort sluiten hierop aan en zetten daarmee ook het winkelcentrum met een nieuw gezicht op de kaart.

Activiteit 1.1.5: Schoonmaak markt Kraaiennest

De pilot Zelfreinigende markt Kraaiennest was geen succes. De zelfreinigende markt werd onvoldoende gehandhaafd en de afspraken over verantwoordelijkheden voor het inzamelen van vuil waren niet duidelijk. Vanaf 2018 regelen we afvalinzameling en de schoonmaak van de markt weer via het (hernieuwde) Marktreglement. Hierin staan alle afspraken over de aanpak van zwerfvuil en afval op de markt. Dit is een belangrijke stap in de aanpak van de overlast van zwerfvuil op de markt Kraaiennest.

Maatregel 1.2: Meer bewoners aan het werk

Hoewel de bewoners van Bijlmer Oost steeds zelfredzamer en daadkrachtiger worden, blijft de werkloosheid hoog. Relatief veel bewoners hebben geen betaald werk. Of ze hebben betaald werk maar verdienen te weinig om rond te komen. Via het meerjarenprogramma Zuidoost aan de Slag 2014-2018 focussen we op het verbeteren van de werkgelegenheid en het benutten van kansen op betaald werk. Dat gebeurt via leerwerktrajecten en werkervaringsplekken. Doelgroepen zijn: jongeren, bewoners van 27 jaar en ouder met een bijstandsuitkering, niet-uitkeringsgerechtigden en bewoners in de laatste maanden van hun WW. Vrouwen uit Zuidoost ontvangen vaker een bijstandsuitkering dan mannen. Ook blijkt dat de overgrote meerderheid van de bijstandsontvangers alleenstaand is, al dan niet met kinderen. Binnen de benoemde doelgroepen geven we extra aandacht aan bewoners uit K-buurt Midden, Kortvoort en de G-buurt Noord. Dit omdat uit cijfers blijkt dat het met een deel van deze bewoners minder goed gaat.

Activiteit 1.2.1: Uitbreiding pilot ondersteuning eenoudergezinnen

De werkwijze van de in 2017 gestarte pilot ondersteuning eenoudergezinnen in Kortvoort is succesvol. Dit jaar breiden we de pilot uit. In G-buurt Noord en K-buurt Midden ondersteunen we tien eenoudergezinnen bij het verbeteren van hun economische positie. We brengen de situatie van alle gezinsleden in kaart en nemen belemmeringen weg om weer aan het werk te gaan. Een tussentijdse evaluatie laat zien of de situatie van het een oudergezin verbetert.

Activiteit 1.2.2: Matchday

Bij het Jongerenpunt van het stadsdeel krijgen jongeren hulp op maat bij het vinden van werk of een opleiding. Een onderdeel van het Aanvalsplan jeugdwerkloosheid is de Matchday. Via de Matchday brengen we jongeren in contact met werkgevers en zorgen we voor doorstroom naar het Jongerenpunt. Hiermee investeren we in het vinden en binden van de jongeren die het Jongerenpunt zelf niet bereikt. In 2018 organiseren we twee Matchday's in Bijlmer Oost waarbij we minimaal honderd jongeren bereiken. We besteden specifiek aandacht aan jongeren met een HBO- of WO-opleiding.

Maatregel 1.3: Versterken ondernemerschap

In Bijlmer Oost zijn relatief veel starters en zzp'ers. Zij verdienen vaak niet meer dan het minimuminkomen en zijn vaak, ondanks hun relatief grote flexibiliteit, vooral lokaal actief. Het platform ZO ZZP! ontwikkelt, ondersteunt en professionaliseert de ondernemende cultuur in Amsterdam Zuidoost. Het is een podium waar starters en zzp'ers kunnen netwerken, kennis kunnen halen en brengen en waar ze zichzelf verder kunnen professionaliseren. Daarnaast ondersteunt de gemeente Amsterdam zowel startende als gevestigde ondernemers, bijvoorbeeld met hulp bij scholing of met financiële ondersteuning.

Activiteit 1.3.1: Zzp-netwerkbijeenkomst

Net als in 2017 ondersteunen we een netwerkbijeenkomst voor zzp'ers en ondernemers. We bieden bijvoorbeeld hulp bij het samenstellen van het programma, de huur van de locatie of de communicatie over de bijeenkomst. De organisatie kan door zzp'ers zelf gebeuren of via het stadsdeel. Tijdens de netwerkbijeenkomst leggen zzp'ers nieuwe contacten en krijgen ze informatie, bijvoorbeeld over stedelijke regelingen zoals het zzp-pakket van de gemeente Amsterdam. Met de bijeenkomst willen we minimaal dertig zzp'ers uit Bijlmer Oost bereiken.

Prioriteit 2

Verminderen armoede en verbeteren zelfredzaamheid

Veel bewoners uit Bijlmer Oost willen meedoen aan de samenleving. Soms lukt dat niet, bijvoorbeeld door financiële problemen, armoede, gebrek aan netwerk, taalproblemen of een slechte gezondheid. Een grote groep bewoners ervaart geen regie over het eigen leven (17 % versus 10% stedelijk). Ruim een kwart van de huishoudens heeft een laag inkomen en relatief veel bewoners voelen zich eenzaam (23 % versus 13 % stedelijk). Deze bewoners kunnen hulp van professionele organisaties en de gemeente vaak goed gebruiken.

Voor bewoners die weinig contacten hebben met andere mensen organiseren we activiteiten, zoals een gratis diner of ontbijt of een bewegingsactiviteit. Ook versterken we de basisvoorzieningen voor activering en participatie en maatschappelijke dienstverlening in de wijk. Dit zijn voorzieningen die in elk stadsdeel worden aangeboden en waarop bewoners kunnen rekenen als dat nodig is. Het doel hiervan is om eenzaamheid te verminderen en het sociale netwerk en de maatschappelijke participatie van bewoners te versterken. Voor hen zijn lokale projecten en voorzieningen soms net dat opstapje om zich te kunnen redden in het openbare leven.

Met de in dit hoofdstuk benoemde maatregelen en activiteiten willen we de zelfredzaamheid en de maatschappelijke participatie verhogen. De activiteiten richten zich vooral op alleenstaande vrouwen en senioren uit Kortvoort, K-buurt Midden en G-buurt Noord.

Wat gaan we doen in 2018?

Maatregel 2.1: Armoede bestrijden

Er is veel armoede in Stadsdeel Zuidoost. Bijna een kwart van de huishoudens heeft een minimuminkomen en 65-plussers leven er vaker in armoede. Ook is het percentage minderjarige kinderen dat in armoede opgroeit hoog: 34%. In Bijlmer Oost zijn alleenstaande moeders en hun kinderen een kwetsbare doelgroep. Zij hebben vaker dan anderen een economisch zwakke arbeidspositie en leven vaker in armoede. Vaak weten ze de stedelijke minimavoorzieningen niet te vinden en krijgen ze minder steun van hun directe omgeving. We willen de armoede van alleenstaande moeders en hun kinderen verminderen en hun zelfredzaamheid vergroten.

Activiteit 2.1.1: Gebiedsgerichte armoedeaanpak: GeDIK

In Bijlmer Oost organiseren we een gebiedsgerichte, integrale en kleinschalige, doelgroepgerichte armoedeaanpak. Deze aanpak noemen wij GeDIK, wat staat voor: Gebied, Doelgroep, Integraal en Klein. Ketensamenwerking (en ketenregie) staat hierbij centraal. Veertig alleenstaande moeders, grotendeels uit Kortvoort, krijgen in 2018 op basis van hun persoonlijke situatie intensieve begeleiding bij het verbeteren van hun sociaal-economische positie. Waar mogelijk zoeken we aansluiting met bestaande reguliere maatregelen, zoals de taal-, budget- of fietscursussen of het Vrouwennetwerk.

Activiteit 2.1.2: Voorlichting over regelingen

In Bijlmer Oost informeren en adviseren we bewoners over de basisvoorzieningen, zoals het welzijns- en participatie-aanbod, onder ander via lokale organisaties en de lokale media. We besteden specifiek aandacht aan de regelingen en voorzieningen die armoede kunnen voorkomen en/of verlichten. Zo weten meer bewoners waar en hoe zij hulp, ondersteuning en advies kunnen krijgen en versterken we de zelfredzaamheid.

Activiteit 2.1.3: Maaltijdservice en weggeefwinkel

We ondersteunen een maatschappelijk initiatief in de K-buurt op het gebied van armoedebestrijding. Bewoners organiseren daar een maaltijdservice en hebben een weggeefwinkel. Maaltijdservice Lekkere Toet serveert kinderen die onder de armoedegrens leven iedere donderdag een warme maaltijd. Basisscholen in de wijk Kortvoort selecteren de kinderen. Per week kunnen ongeveer twintig kinderen deelnemen. Bij Weggeefwinkel Dresscode kunnen bewoners van Bijlmer Oost kleding en goederen ruilen. Jaarlijks komen er gemiddeld 312 bezoekers. De Weggeefwinkel helpt armoede in Kortvoort te verminderen en verbetert de sociale cohesie.

Zie ook activiteit 3.3.1 (armoedebestrijding jeugd)

Maatregel 2.2: Verhogen van de participatie

Meedoen aan de samenleving geeft zin aan het leven. Daarom willen we in 2018 dat meer bewoners een dagbesteding hebben en kunnen meedoen aan de maatschappij. Het doel daarvan is het versterken van de zelfredzaamheid en het sociale netwerk. Want een goed sociaal netwerk leidt tot vriendschappen, goede gesprekken en plezierige activiteiten. We besteden speciale aandacht aan voorzieningen voor bewoners (waaronder ouderen) met een beperkt netwerk en bewoners die moeite hebben met participeren in de samenleving als gevolg van langdurige armoede en problematische schulden of taalachterstand. Meer participatie verbetert niet alleen het leven van de deelnemers, het draagt ook bij aan een prettig leefklimaat in de buurt.

Activiteit 2.2.1: Versterken sociaal netwerk

Voor kwetsbare bewoners die weinig contacten hebben met andere mensen, ondersteunen we activiteiten en subsidiëren we bewonersinitiatieven. Voorbeelden hiervan zijn een gratis diner of ontbijt, een naaicursus of een bewegingsactiviteit. Het doel van deze activiteiten is het versterken van de zelfredzaamheid en het sociale netwerk. Doelgroepen zijn de wat oudere bezoekers (senioren) van de herensoos in de Bonte Kraai, de mannen van Ganzenpoort en Gravestein en een groep vrouwen uit Kortvoort. Waar mogelijk zoeken we aansluiting bij bestaande maatregelen, zoals de taal-, budget- of fietscursussen. In totaal willen we op deze manier honderd mensen ondersteunen in 2018.

Activiteit 2.2.2: Fietscursussen

Bewoners die niet of moeilijk kunnen fietsen, bieden we een fietscursus aan. Fietsen betekent zelfstandigheid, zelf je kinderen naar school brengen, zelf naar het werk fietsen. Bovendien is het een gezonde beweging, goed voor een leefbare wijk en het milieu. De cursus besteedt ook aandacht aan veiligheid en verkeersregels. Het fietsproject in Bijlmer Oost richt zich op (alleenstaande) vrouwen, senioren en kinderen. We willen minimaal vijfenzeventig bewoners uit deze doelgroepen leren fietsen in 2018.

Activiteit 2.2.3: Activering groepsmannen

In 2018 organiseren we dagbestedingsactiviteiten voor zo'n twintig groepsmannen (45-60 jaar) die zich ophouden in en rondom winkelcentrum Ganzenpoort. We hanteren een integrale aanpak met de focus op gezondheid, welzijn en sport. Ook stimuleren we de mannen om zelf activiteiten voor en met de buurt te organiseren. Zo zorgen we dat de ze een zinvolle dagbesteding hebben, minder eenzaam zijn en meer participeren in de samenleving.

Activiteit 2.2.4: Versterken basisvoorzieningen

We investeren in plekken waar buurtbewoners elkaar kunnen ontmoeten, vrijwillig actief kunnen worden, en ondersteuning krijgen bij hulpvragen of eigen initiatieven. Een goed voorbeeld hiervan is Multicultureel Centrum Ala Kondre dat in korte tijd is uitgegroeid tot een belangrijke ontmoetingsplek in de K-buurt. Ook de Buurtwinkel voor Onderwijs, Onderzoek en Talentontwikkeling (BOOT) in Gravestein is zo'n plek. BOOT biedt onder andere spreekuren voor juridische, maatschappelijke of financiële vragen en ruimte voor laagdrempelige ontmoeting. In 2018 willen we deze centra versterken als participatiecentra en voorzieningen voor maatschappelijk dienstverlening. Zo bevorderen we ontmoeting en contact en versterken we de eigen kracht van bewoners.

Zie ook activiteit 3.1.1 (Versterken pedagogisch dragende buurt)

Activiteit 2.2.5: Buurtwerkkamer

In 2018 onderzoeken we of we een Buurtwerkkamer kunnen realiseren in Bijlmer Oost.

Een Buurtwerkkamer is een initiatief van bewoners dat wordt gefaciliteerd door de overkoepelende Buurtwerkkamer Coöperatie. De Buurtwerkkamer Coöperatie werkt daarin samen met gemeente, stadsdeel en woningcorporaties. Het uitgangspunt is 'voor en door bewoners'. Bewoners krijgen in de buurtwerkkamer de ruimte om diensten en activiteiten op te zetten die de buurt ten goede komen. De activiteiten kunnen variëren van een formulierenbrigade of een klussendienst tot een kook- of een computercursus. Al deze diensten en activiteiten worden vrijwillig georganiseerd door bewoners.

Prioriteit 3

Vergroten ontwikkelingskansen jeugd

Bijlmer Oost is een jonge wijk, met veel jongeren tot 18 jaar (22% versus 18% in Amsterdam). In sommige buurten, zoals Kortvoort en K-midden, ligt dit percentage nog hoger. Daar is bijna een derde van de bewoners jonger dan 18 jaar. Het aandeel jongeren dat voortijdig stopt met de middelbare school zonder het behalen van een startkwalificatie, is hoog. Maar liefst 34% van de kinderen groeit op in armoede.

Goed opgroeien, dat begint al met aandacht voor jonge ouders. Zij krijgen informatie en tips over de ontwikkeling, opvoeding en gezondheid van hun kind. Wij willen alle jongeren de kans geven hun talenten te ontplooiën ongeacht de persoonlijke en financiële situatie van hun ouders.

Om een gezonde leefstijl bij kinderen te stimuleren en overgewicht te bestrijden, zetten we projecten in van het stedelijk programma Zo Blijven Wij Gezond (van de Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht). Dat is nodig omdat ruim een derde van de tienjarige kinderen uit Bijlmer Oost overgewicht heeft (34% versus 23% in Amsterdam). Deze leeftijdscategorie sport relatief weinig in clubverband (48% versus 69% in Amsterdam). Een gezonde leefstijl is ook speerpunt binnen het verbeteren van het pedagogisch wijkklimaat in Kortvoort en Gravestein.

Wat gaan we doen in 2018?

Maatregel 3.1: Versterken pedagogisch dragende buurt

In 2017 zijn de buurt Kortvoort en de flat Gravestein aangewezen als focusgebieden waarop de gemeente een integrale aanpak inzet. Een van de doelen is het versterken van het pedagogisch klimaat. We stimuleren ouders en buurtgenoten om samen de verantwoordelijkheid te nemen voor een sterker opgroei- en opvoedklimaat in de buurt. Scholen, sportbuurtwerk en wijk- en buurtcentra doen ook mee. We noemen dit een pedagogisch dragende buurt. Een betere gezondheid van kinderen is een belangrijk onderdeel, en dan vooral het bestrijden van overgewicht bij kinderen vanaf tien jaar. Om overgewicht bij kinderen te verminderen, zetten we projecten in van het programma Zo Blijven Wij Gezond.

Activiteit 3.1.1: Keukentafelproject BOOT

Met het Keukentafelproject van BOOT op het scholencluster in Kortvoort (basisscholen De Blauwe Lijn, Crescendo en Onze Wereld) vergroten we de betrokkenheid en vaardigheid van ouders bij het leren van hun kinderen. De Keukentafel is er voor alle kinderen uit groep 3, 4, 5 en 6 in Kortvoort die een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Hun ouders krijgen 15 weken lang wekelijks begeleiding. Op deze manier zullen in 2018 minimaal twintig ouders beter betrokken zijn bij het leren van hun kinderen en hebben minimaal dertig kinderen een betere leeromgeving waardoor hun leerprestaties verbeteren.

Activiteit 3.1.2: Buurt Talentontwikkeling

Professionele docenten en vrijwilligers van Buurt Talentontwikkeling in Gravestein en Kortvoort begeleiden kinderen bij het leren. Naast begeleiding bij het leren krijgen kinderen die dat nodig hebben extra steun bij taal, woordenschat en begrijpend- of technisch lezen. Ouders en scholen zijn hierbij betrokken. Minimaal zestig kinderen krijgen zo een betere leeromgeving waardoor hun leerprestaties verbeteren.

Activiteit 3.1.3: Stadsscholen 020

In het schooljaar 2017-2018 nemen de basisscholen De Blauwe lijn, Onze Wereld (van het scholencluster in Kortvoort) en Bijlmer Drie (K-buurt) deel aan het project Stadsscholen 020. De scholen nemen maatregelen om (het risico op) onderwijsachterstanden tegen te gaan. Zo zorgen ze voor het vergroten van de kansen van vooral kwetsbare kinderen. De focus ligt onder andere op de inzet van extra personeel, ICT-toepassingen en versterking van het taalonderwijs. Ook het versterken van het pedagogisch klimaat en de ouderbetrokkenheid krijgen veel aandacht. Waar mogelijk en nodig zal het stadsdeel de scholen ondersteunen.

Activiteit 3.1.4: Sportvereniging Kortvoort

In Kortvoort is in 2017 een wijk sportvereniging voor de jeugd gestart. De sportvereniging organiseert wekelijks laagdrempelige sportactiviteiten in de gymzaal in Kortvoort of op sportcomplex Kraaiennest. Minimaal twintig kinderen en/of jongeren doen hieraan mee. Dat is gratis met een Jeugdportfonds of Stadspas. Lokale sportaanbieders verzorgen de lessen. Dit bevordert de doorstroom naar reguliere sportaanbieders en verenigingen.

Activiteit 3.1.5: Ouder en Kind Sportinstuif

In de gymzaal in Kortvoort is een wekelijkse sportinstuif voor alleenstaande ouders en hun kinderen. Doel is laagdrempelige sportontmoeting en ouders meer betrekken bij sporten en bewegen. Er kunnen per keer maximaal dertig ouders en dertig kinderen meedoen.

Maatregel 3.2: Zo Blijven Wij Gezond

Het Amsterdamse programma Zo Blijven Wij Gezond van de Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht stimuleert een gezonde leefstijl voor alle kinderen tot negentien jaar en hun omgeving; een gezonder eet- en leefpatroon (voldoende slaap en rust) en een actievere leefstijl. Het uiteindelijke doel is: alle Amsterdamse kinderen op gezond gewicht in 2033. De aanpak richt zich op het aanspreken en benutten van de lokale gemeenschap. We stimuleren bewoners en organisaties om zelf gezondheidsinterventies te ontwikkelen en uit te voeren. Naast de reguliere aanpak voor kinderen tot twaalf jaar zijn er extra activiteiten voor andere doelgroepen.

Activiteit 3.2.1: 1000 dagen aanpak

De 1000 dagen aanpak is een preventief programma voor kinderen van - negen maanden tot twee jaar én hun ouders. Doel is om de eerste duizend dagen van een kind zo gezond mogelijk te maken. De aanpak richt zich op vrouwen met een zwangerschapswens en (een verhoogde kans op) overgewicht. En ook op het zeer jonge kind en zijn omgeving. In 2018 organiseren we minimaal twee dialogen en/of activiteiten in Bijlmer Oost voor zwangere vrouwen en hun partners en voor ouders met kinderen tot twee jaar. Lokale sleutelfiguren, actieve buurtbewoners en lokale zorgpartners doen hieraan mee. De focus ligt op het uitwisselen van informatie en bewustwording.

Activiteit 3.2.2: Aanpak 12+

In 2018 vervolgen we onze focus op de 12-plussers uit gezinnen met een lage sociaal-economische positie. Ook hierbij richten we ons op samenwerking tussen buurtpartners, school (Gezonde Schoolaanpak en Topscore), zorg en welzijn. Het aanbod van zorg en ondersteuning voor jongeren met overgewicht en obesitas wordt uitgebreid, en we zetten het jongerenwerk in om jongeren te begeleiden naar een gezondere leefstijl. Onder de noemer Expeditie JIJ komt er een programma voor jongeren met overgewicht.

Activiteit 3.2.3: Actieplan inactieve jeugd

Het Actieplan Inactieve Jeugd in Kortvoort is onderdeel van het programma Zo Blijven Wij Gezond en het sportstimuleringsprogramma van stadsdeel Zuidoost. Het is het vervolg op de vorig jaar gehouden Roadshow Bewegen in Kortvoort. Dit Actieplan moet sporten en bewegen onder de inactieve jeugd stimuleren en jongeren laten inzien dat bewegen noodzakelijk is. Ook maken we praktische afspraken over het beweegvriendelijker maken van de buurt. Sportclubs en -organisaties organiseren groepsactiviteiten voor alle jongeren zoals fietslessen voor kinderen die hun fietsvaardigheid niet hebben behaald.

Maatregel 3.3: Armoedebestrijding jeugd

Volgens de laatste cijfers van de armoedemonitor groeit 34% van de minderjarige kinderen uit Bijlmer Oost op in armoede. Er is een oorzakelijk verband tussen opgroeien in armoede, een lage gezondheidsscore, overgewicht, schooluitval en sociaal isolement.

Activiteit 3.3.1: Het Kind Staat Centraal

Stadsdeel Zuidoost werkt met de gemeente aan de aanpak Het Kind Staat Centraal. We ondersteunen minimaal tien gezinnen uit Bijlmer Oost die in armoede leven. Een beter perspectief voor hun kinderen staat daarbij centraal. De aanpak richt zich op armoedebestrijding, gezondheidsbevordering, het verbeteren van de schoolprestaties en het tegengaan van sociaal isolement. Ook is er aandacht voor talentontwikkeling en houden we bestaande regelingen en werkwijzen tegen het licht om te bekijken of en waar verbeteringen nodig zijn.

Zie ook activiteit 2.1.1 (armoede bestrijden)

Prioriteit 4

Bevorderen zorg en gezondheid

Bewoners van Bijlmer Oost zijn minder gezond dan de gemiddelde inwoner van Amsterdam. Zo ervaart 33% de eigen gezondheid als matig of slecht (25% stedelijk). Ruim de helft van de bewoners heeft overgewicht (52%) en beweegt onvoldoende. Dat heeft nadelige gevolgen voor de gezondheid van mensen.

Ouderen en mensen met een fysieke of psychische beperking hebben weer andere problemen. Zo voelen veel bewoners zich eenzaam (23 % versus 13 % stedelijk). Eenzaamheid zorgt voor een lagere kwaliteit van leven en vergroot het risico op gezondheidsproblemen. Die eenzaamheid willen we verminderen.

Stadsdeel Zuidoost stimuleert een actieve en gezonde leefstijl. Er is al veel reguliere inzet van de gemeente en het stadsdeel en die werpt zijn vruchten af. Verder moedigen we mensen aan om meer te bewegen. In 2017 hebben we positieve ervaringen opgedaan met de inzet van (vrijwillige) recreatiesportleiders, die (als tegenprestatie voor hun door het stadsdeel betaalde opleiding) sportactiviteiten organiseren in de buurt of bij sportverenigingen.

De wijk Kortvoort in Bijlmer Oost is een van de pilotgebieden voor Amsterdam Age Friendly City (ouderenvriendelijke stad). Het uiteindelijke doel is dat heel Amsterdam (en dus heel Zuidoost) voldoet aan de criteria voor een oudervriendelijke stad. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om zorg en om verbeteringen in de openbare ruimte waardoor ouderen zelfstandig boodschappen kunnen blijven doen of elkaar kunnen ontmoeten.

Wat gaan we doen in 2018?

Maatregel 4.1: Zorg voor kwetsbare bewoners

Het stadsdeel wil de gezondheid van alle bewoners bevorderen, onder andere door goede voorzieningen en activiteiten in de wijk. Bewoners die extra zorg nodig hebben, worden ondersteund door Wijkzorgnetwerk. Naast de reguliere inzet bieden we in Bijlmer Oost ondersteuning en zorg aan voor specifieke doelgroepen.

Activiteit 4.1.1: Ondersteunen bewoners met psychosociale problemen

We ondersteunen tien jongvolwassenen en/of volwassenen uit Bijlmer Oost die zijn vastgelopen in hun psychosociale ontwikkeling en veelal overlast geven. Deze groep mensen valt in de hulpverlening tussen wal en schip. Ze karakteriseren als zorgmijders is te zwaar, maar zelf hulp zoeken lukt hun niet. We zoeken deze mensen op en geven ze hulp op maat, zodat ze weer kunnen participeren in de samenleving.

Activiteit 4.1.2: Van drop-out naar drop-in

Om te voorkomen dat jongvolwassenen die extra zorg nodig hebben tussen wal en schip vallen, begeleiden we vijftieng van hen naar opleiding, werk of dagbesteding. Het gaat om jongvolwassenen met een licht verstandelijke beperking (LVB) die hun opleiding, werk of dagbesteding vroegtijdig hebben beëindigd, of die de weg daarheen moeilijk kunnen vinden.

Maatregel 4.2: Eenzaamheid bestrijden

Inwoners van Bijlmer Oost voelen zich relatief vaak ernstig eenzaam (23% versus 13% stedelijk). Dat aandeel is sterk toegenomen ten opzichte van 2012. Die eenzaamheid zorgt voor een lagere kwaliteit van leven en vergroot het risico op gezondheidsproblemen. We willen de eenzaamheid verminderen en een gezonde levensstijl promoten om de gezondheid te verbeteren en het sociale netwerk te vergroten.

Activiteit 4.2.1: Sport en beweging voor senioren

We organiseren een opleiding voor sportleiders en stimuleren senioren om daar aan deel te nemen zodat zij zelf activiteiten voor leeftijdgenoten kunnen verzorgen. Sporten in de directe omgeving is voor senioren van essentieel belang. Daarom geven we meer bekendheid aan deze cursus. Ook stimuleren we senioren deel te nemen aan het beweegaanbod bij Oranjestad in de E-buurt en in Multicultureel Centrum Ala Kondre in de K-buurt. Hierdoor neemt het aantal bewoners met een gezonde leefstijl toe. Er is in het bijzonder aandacht voor kwetsbare en eenzame ouderen. We willen dat minimaal veertig senioren meedoen aan wekelijkse activiteiten.

Activiteit 4.2.2: Sportnetwerk in de wijk

In Bijlmer Oost is een sportnetwerk van professionele en vrijwillige sportorganisaties. Doel is het onder de aandacht brengen van het sportaanbod in de wijk zodat meer mensen gaan sporten. In totaal willen we twintig lokale aanbieders laten samenwerken om bewoners in beweging te krijgen.

Voor meer activiteiten om eenzaamheid te bestrijden, zie activiteiten 2.2.1 t/m 2.2.4 (Verhogen van de participatie)

Maatregel 4.3: Ouderen langer zelfstandig en gezond

Net als in de rest van Amsterdam neemt het aantal 65-plussers snel toe. In Bijlmer Oost zelfs iets meer dan gemiddeld in Amsterdam. Tot 2025 stijgt het aantal 65-plussers van 2.906 tot ongeveer 4.150 personen, een stijging van 43% (stedelijk gezien een stijging van 30%). Om deze groeiende groep bewoners langer zelfstandig te laten wonen, is Amsterdam aangesloten bij het programma Age Friendly City van de Wereldgezondheidsorganisatie WHO. Zo willen we de gezondheid en zelfredzaamheid van ouderen vergroten.

Activiteit 4.3.1: Age Friendly City in Kortvoort

In 2016 is Kortvoort, naast Buitenveldert en de Indische Buurt, toegevoegd aan de stedelijke pilotgebieden van het programma Age Friendly City. In 2018 werken we de maatregelen voor een ouder vriendelijke wijk verder uit. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om langer zelfstandig thuis wonen, nieuwe woonvormen en levensloopbestendige leefmilieus. Maar ook om maatschappelijke ondersteuning, zorg en verbeteringen in de toegankelijkheid van de openbare ruimte waardoor ouderen zelfstandig boodschappen kunnen blijven doen of elkaar kunnen ontmoeten.

Prioriteit 5

Verbeteren woongenot en openbare ruimte

Bijlmer Oost heeft sinds de vernieuwing een goede balans tussen hoog- en laagbouw. Het woningaanbod is divers en daardoor kunnen veel mensen er een geschikte woning vinden. Om het gebied heen liggen langgerekte parken met ruimte voor sport, spel en recreatie. Bewoners zijn over het algemeen tevreden met hun vaak grote woning. Wel scoren gebieden met veel flats, zoals de G-buurt Noord, wat lager. Mensen vinden het er vaker niet schoon, heel en veilig genoeg.

Bij de stedelijke vernieuwing is, net als bij de oorspronkelijke bouw, aandacht voor groen in de directe omgeving en het beperken van verkeersoverlast. Bewoners waarderen de buurt op beide punten goed. Alleen bij de rotonde Ganzenhoef wordt nog verkeersoverlast ervaren, vooral op marktdagen. Niet overal is de openbare ruimte af, er liggen enkele terreinen braak waar nog nieuwe woningen komen.

De ontwikkelopgave van Bijlmer Oost richt zich vooral op de E- en de K-buurt. We willen hier betaalbare woningen realiseren voor diverse doelgroepen, zoals jongeren en jongvolwassenen die starten op de woningmarkt. De rijksweg A9 wordt verbreed en overkapt (2015-2020). De verbreding is nodig om het toenemende verkeer over de weg tussen Schiphol, Amsterdam en Almere genoeg ruimte te geven. In 2020 is de lucht in de woonwijken langs de tunnel in Amsterdam Zuidoost schoner en het verkeerslawaai minder.

Wat gaan we doen in 2018?

Maatregel 5.1: Verbeteren verkeersveiligheid

Via het Meerjarenplan Verkeersveiligheid (MJPV) zetten we in op het veiliger maken van de straten, stoepen en fietspaden in Bijlmer Oost. De focus ligt daarbij nog meer dan in voorgaande jaren op het voorkomen van ongevallen, gedragsverandering en ruimtelijke maatregelen die het verkeer veiliger maken. Hierbij is ook aandacht voor parkeren.

Activiteit 5.1.1: Verkeersveilige omgeving basisscholen

Het verbeteren van de verkeersveiligheid in en rondom scholen heeft prioriteit. We voeren verkeerskundige maatregelen uit in het kader van Veilige omgeving basisschool. In 2018 maken we de omgeving veiliger door:

- de aanpak van verkeersonveilige situaties rondom basisscholen Samenspel en Wereldwijs;
- de aanpak van verkeersonveilige situaties bij de oversteek van de Daalwijdreef richting de basisscholen As-Soeffah, Bijlmerhorst en Polsstok.

Activiteit 5.1.2: Aanpak rotonde Ganzenhoef

Rotonde Ganzenhoef is herhaaldelijk verstopt. Vooral op marktdagen is het er druk. Ook de ventweg voor het winkelcentrum is regelmatig verstopt waardoor die file al gauw het rotondeverkeer blokkeert. In 2018 wordt de rotonde Ganzenhoef aangepakt om de verkeersdoorstroming te verbeteren. De parkeerplaatsen voor het winkelcentrum en het verplaatsen van de bushalte worden ook meegenomen in de aanpak. De parkeercapaciteit blijft gewaarborgd.

Activiteit 5.1.3: Parkeren

In Bijlmer Oost is de parkeerdruk hoog rond winkelcentrum Ganzenpoort, de E-buurt, Gerenstein, Nieuw Grunder, de ventwegen langs de Bijlmerdreef en in de K-buurt. In deze gebieden overwegen we parkeermaatregelen. Voorafgaand daaraan starten we in de loop van 2018 een participatietraject met bewoners en ondernemers uit deze buurten.

Activiteit 5.1.4: Aanpak parkeergarages G-buurt

Uit onderzoek blijkt dat de technische situatie van de bewonersgarages in de G-buurt zo slecht is dat er in 2018 maatregelen genomen moeten worden. Deze maatregelen zijn opgenomen in een plan van aanpak. Deze aanpak houdt het volgende in:

- uitwerking van het plan voor definitieve inrichting van de openbare ruimte Groeneveen, inclusief de parkeerplaatsen op het maaiveld;
- de sloop van parkeergarage Gooioord en het inrichten van parkeerplaatsen op het maaiveld;
- onderzoek naar de definitieve parkeervoorziening voor Gooioord;
- het beperkt herstellen en tijdelijk handhaven van de parkeergarages Gouden Leeuw en Groenhoven, zodat zij voor de komende vijf jaar veilig bruikbaar zijn;
- onderzoek naar de definitieve situatie van de parkeergarages Gouden Leeuw en Groenhoven.

Maatregel 5.2: Groter woningaanbod

In Bijlmer Oost werken we al jaren aan de vernieuwing van buurten. Dat was nodig om de woningvoorraad te differentiëren en de kwaliteit van de woningvoorraad en de woonomgeving te verbeteren. Er is nu een goede balans tussen hoog- en laagbouw. Het woningaanbod is divers, er zijn woningen voor mensen met lage, midden en hogere inkomens. Het aandeel corporatiewoningen is afgenomen maar ligt met 59% nog steeds ruim boven het stedelijk gemiddelde (46%). Vooral in delen van de K-buurt en het Bijlmermuseum zijn nog veel corporatiewoningen. Tegelijkertijd zijn er in de K-buurt ook gebieden waar voor Amsterdamse begrippen juist veel koopwoningen staan. Tot de grotere nieuwbouwprojecten die in 2018 Bijlmer Oost plaatsvinden, behoort de ontwikkeling rond de K-buurt, onder meer door nieuwbouw aan Gooise Kant en in Kortvoort.

Activiteit 5.2.1: Ontwikkelen woningbouw K-buurt Midden

In K-buurt Midden, naast metrostation Kraaiennest, is ruimte voor nieuwe woningen. In 2018 gaan we verder met het stedenbouwkundig plan. Dit doen we samen met de buurt en andere betrokkenen. Het in 2017 gestarte participatietraject met bewoners en ondernemers uit de buurt loopt door in 2018. We kijken hierbij ook of er in de nieuwbouw en in de openbare ruimte meer plekken kunnen komen waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten.

Activiteit 5.2.2: Ontwikkelen woningbouw E-buurt Oost

In E-buurt Oost nabij Egeldonk is ruimte voor driehonderd nieuwe woningen. In 2018 wordt het stedenbouwkundig plan verder uitgewerkt. In het plan houden we rekening met diverse functies in de openbare ruimte, zoals plekken voor ontmoeting, natuurbeleving en spelen, die bijdragen aan de levendigheid en de sociale veiligheid. Het in 2017 gestarte participatietraject met bewoners en ondernemers uit de buurt zetten we in 2018 voort.

Maatregel 5.3: Ontwikkelbuurten

In Amsterdam (en in Amsterdam Zuidoost) wordt al zo'n vijftien jaar gewerkt aan de stedelijke vernieuwing. Bij de stedelijke vernieuwing gaat het om de fysieke verbetering van buurten mét aandacht voor de gevolgen op het sociale vlak. Soms kan verdichting een rol spelen bij de verbetering van buurten. In 2017 is gewerkt aan de stedelijke vernieuwing nieuwe stijl waarvoor een bestuursopdracht Ontwikkelbuurten is vastgesteld. In dat kader hebben de stadsdelen Nieuw West, Noord en Zuidoost een vernieuwingsagenda op hoofdlijnen vastgesteld en hebben ze in overleg met corporaties, bewoners en andere betrokkenen, buurten aangewezen die tot 2025 aangepakt gaan worden. In Zuidoost is onder meer de K-buurt aangewezen als ontwikkelbuurt.

Activiteit 5.3.1: Uitvoeren investeringsagenda K-buurt

In 2017 is een investeringsagenda voor de Ontwikkelbuurt K-buurt opgesteld en zijn er ambities en doelstellingen geformuleerd. Deze worden in 2018 concreet gemaakt en uitgevoerd. Bij de planvorming is rekening gehouden met aansluiting bij lopende ruimtelijke projecten in de omgeving. Bewoners en ondernemers zullen actief worden betrokken.

Prioriteit 6

Verbeteren leefbaarheid en veiligheid

Bewoners uit Bijlmer Oost voelen zich gemiddeld tevreden over hun buurt. De tevredenheid is de afgelopen jaren sterk toegenomen. De veiligheid, gemeten aan de hand van de Veiligheidsindex, is in Bijlmer Oost gelijk aan die van Amsterdam als geheel (105). Toch voelen bewoners uit Bijlmer Oost zich vaker dan gemiddeld onveilig (113 versus 98 stedelijk). Ook is de jeugdcriminaliteit hoog. Daarom is het nodig om te blijven samenwerken met de veiligheidspartners, zoals politie en justitie.

In Bijlmer Oost als geheel ervaren mensen relatief weinig overlast van burens en andere mensen.

Uitzonderingen zijn de buurten K-midden en de G-buurt Noord (hoogbouw) en het winkelcentrum Ganzenpoort waar mensen relatief vaak overlast hebben. Deze buurten krijgen een lager rapportcijfer van bewoners. Op plekken waar mensen veel overlast ervaren, is handhaving en toezicht regelmatig aanwezig. Daarnaast zijn er op die plekken vaak ook andere maatregelen, zoals cameratoezicht of een alcoholverbod.

De overlast van grofvuil en zwerfvuil is een van de grootste ergernissen van de bewoners uit Bijlmer Oost. Via het programma Zuidoost Schoon voeren we projecten uit om zwerfvuil tegen te gaan. We stimuleren bewoners om bij te dragen aan een veilige en leefbare buurt door ze te vragen mee te denken over oplossingen voor problemen.

Wat gaan we doen in 2018?

Maatregel 6.1: Aanvalsplan Schoon

Medewerkers van de afdeling Reiniging zijn dagelijks op pad om straten te vegen, onderhoud uit te voeren en te kijken wat verder de aandacht nodig heeft. Bewoners en ondernemers zien ook of iets kapot of vuil is en kunnen dat doorgeven aan de gemeente. Een van de grootste ergernissen van bewoners is grofvuil dat op de verkeerde plaats en tijd buitenstaat. Via het Aanvalsplan Schoon Amsterdam treffen we extra inspanningen, bovenop de reguliere uitvoering van reinigingswerkzaamheden. Er wordt extra geveegd, er worden nieuwe prullenbakken geplaatst en er wordt extra gecontroleerd op verkeerd aangeboden grofvuil.

Activiteit 6.1.1: Hotspotaanpak

Hotspots zijn plekken waar grofvuil structureel op de verkeerde dag of plaats buitenstaat. We hebben de hotspots geïnventariseerd en pakken ze aan. In 2017 zijn de grofvuillocaties op de hotspots in de G- en in de E-buurt aangepakt. In 2018 gaan we door met de aanpak in Gravestein, Geldershoofd, Grubbehoeve en Echtenstein. We pakken ook grofvuillocaties in K-buurt aan op de hotspots Kempering, Kikkenstein, Kouwenoord, Kralenbeek, Kruitberg en Kleiburg. We betrekken bewoners, waarbij er aandacht is voor gedragsbeïnvloeding. Ook komt er extra handhaving.

Maatregel 6.2: Verbeteren leefbaarheid en veiligheid

Op enkele plekken in Bijlmer Oost is sprake van overlast door specifieke groepen. Het stadsdeel zet handhaving en toezicht in op plekken waar mensen veel overlast ervaren. Daarnaast voeren we bestuurlijke maatregelen uit, zoals cameratoezicht en alcoholverboden in de winkelcentra en werken we samen met politie en justitie aan veiligheid en de bestrijding van criminaliteit. Personen die voortdurend overlast veroorzaken, maar eigenlijk zorg nodig hebben, bieden we hulp aan.

Activiteit 6.2.1: Intensivering aanpak Jeugd K-buurt

In de K-buurt wordt de aanpak Jeugd geïntensiveerd. Aanleiding vormt een groep jongeren die overlast veroorzaakt in de openbare ruimte. Om de overlast tegen te gaan werken we samen met straatcoaches, sportbuurtwerk en jongerenwerk. We zetten in op toeleiding naar vrijetijdsbesteding zoals sport- en cultuuractiviteiten. Waar nodig zorgen we dat jongeren bij de juiste hulpverlenende instanties terechtkomen zoals MaDI voor schuldhulpverlening of Streetcornerwork voor zorg. De kern van de aanpak is het terugdringen van de overlast en het voorkomen van het afglijden richting criminaliteit.

Activiteit 6.2.2: Zorgstraat

In 2017 zijn de politie en de gemeente gestart met een nieuwe aanpak van veelplegers in en rondom winkelcentra in Zuidoost waaronder Ganzenpoort. Met deze aanpak gaan we door in 2018. Personen die daar voortdurend voor overlast zorgen, krijgen zorg aangeboden. Voorwaarde voor zorg is dat ze geen strafbare feiten meer plegen. Gebeurt dit wel, dan gaat de politie over tot aanhouding en kan justitie de overlastgever vervolgen. Binnen deze overlastaanpak werken we samen met hulpverlenende instanties zoals de GGD, HVO-Querido en Leger des Heils.

Activiteit 6.2.3: Aanpak MOE-landers

In de zomer van 2017 hingen in en rondom het winkelcentrum Ganzenpoort dagelijks (groepen) personen rond afkomstig uit Midden- of Oost Europa. Bewoners ondervonden veel overlast van deze mensen. Ze kampeerden illegaal in de omgeving en bevuilden de openbare ruimte.

Politie en handhaving traden hiertegen op. Tegelijkertijd hebben we in samenwerking met landelijke controle-instanties en met hulp van bewoners en ondernemers meer inzicht gekregen in de afkomst van de groep en hun activiteiten. Hierdoor kunnen we beter inspelen op een mogelijke herhaalde aanwezigheid van deze groep. In 2018 werken we verder aan de aanpak om overlast in de zomer te voorkomen.

Activiteit 6.2.4: Preventie woninginbraken

Woninginbraak is de meest voorkomende vorm van criminaliteit in Bijlmer Oost. Met onze preventieprojecten proberen we bewoners zelf meer beveiligingsmaatregelen te laten nemen. We geven preventietips en bieden preventiemiddelen aan. Zo versterken we de bewustwording over mogelijke risico's en zorgen we ervoor dat het inbrekers minder gemakkelijk wordt gemaakt. Zo hopen we dat het aantal woninginbraken daalt.

Maatregel 6.3: Stimuleren van actieve betrokkenheid bij de buurt

In buurten waar bewoners een oogje in het zeil houden, voelen mensen zich veiliger. We stimuleren bewoners om bij te dragen aan een veilige en leefbare buurt door ze in staat te stellen zelf oplossingen te bedenken voor problemen. Zo verbeteren we niet alleen de veiligheid maar versterken we ook de saamhorigheid in de buurt.

Activiteit 6.3.1: Burendag

Burendag is een jaarlijks terugkerend feest dat buurtbewoners samen vieren om het contact met hun burens te versterken. In de nieuwbouwwijken van Bijlmer Oost, waaronder in de E-buurt, stimuleren we activiteiten die bewoners op Burendag willen organiseren en die in het teken staan van elkaar ontmoeten en netwerken. Dat bevordert de sociale cohesie en draagt bij aan de leefbaarheid van de buurt.

Activiteit 6.3.2: Ondersteunen buurtbewonersorganisaties

In Bijlmer Oost zijn veel actieve buurtbewonersorganisaties die zich inzetten voor de verbetering van de leefkwaliteit en de participatie van de buurt. Ze organiseren activiteiten en versterken bestaande buurtinitiatieven. In 2018 ondersteunen we een aantal van deze organisaties, zoals de focusgroep Gravestein/Geldershoofd, de Buurtambassadeurs en Hart voor de K-buurt bij activiteiten die zij zelf organiseren om de buurt te verbeteren.

Activiteit 6.3.3: Kortvoort Kanjers

De Kortvoort Kanjers is een groep van minimaal tien actieve kinderen uit de Kortvoort-buurt in de leeftijd van acht tot en met twaalf jaar. Ze komen iedere woensdagmiddag bij elkaar voor buurtactiviteiten die de kinderen leren omgaan met hun woon- en leefomgeving. Verschillende thema's komen aan de orde, zoals respect voor mens en natuur en schoon-heel-veilig.

Activiteit 6.3.4: G- en G-United

Via het project G- en G-United leveren vijftien kinderen uit Gravestein en Geldershoofd tussen de zes en twaalf jaar een bijdrage aan de buurt. Ze prikken vuil rondom de flats en signaleren onveilige situaties, zwerfvuil of andere onregelmatigheden. Ook organiseren ze leuke activiteiten in de wijk zoals een kinderkookcafé. Volwassen buurtbewoners begeleiden de kinderen op vrijwillige basis en kunnen de activiteiten na afloop van het project zelfstandig voortzetten.

Activiteit 6.3.5: Kunst- en cultuurevenementen

We stimuleren kunst- en cultuurevenementen op het plein bij Kraaiennest. In totaal wil het stadsdeel in 2018 hier minimaal drie culturele activiteiten subsidiëren, zoals de Bijlmer Bios, het K-buurt Festival en een evenement voor talenten uit Bijlmer Oost. Zo krijgt het gebied meer bekendheid, stimuleren we cultureel ondernemers en versterken we de sociale cohesie in de buurt. Ook krijgt talent uit Bijlmer Oost (en daarbuiten) een podium.

Activiteit 6.3.6: Wijkidentiteit

In 2018 inventariseren en definiëren we de identiteit van de verschillende wijken in Bijlmer Oost, gebaseerd op de bewoners en de sociale en fysieke omgeving. Concreet levert het definiëren van de identiteit van een wijk inzicht op in de kwaliteiten (van de wijk), op basis waarvan de wijk ontwikkeld kan worden en we activiteiten gericht(er) kunnen inzetten. Zo kunnen we de kwaliteiten die iedere wijk bezit versterken en het imago waar nodig verbeteren. Ook biedt dit ons de mogelijkheid om met bewoners specifieke problemen op verschillende schaalniveaus te onderzoeken en bespreekbaar te maken.